

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D.,
ve věci

žalobce: **B. P.**, narozený „X“,
bytem „X“,

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,**
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 3. 2019, č. j. „X“, o invalidním důchodu,

takto:

- I.** Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 25. 3. 2019, č. j. „X“, o námitkách, a rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 23. 1. 2019, č. j. „X“, **se pro vady řízení zrušují** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II.** Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě u zdejšího soudu domáhal zrušení žalobou napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

25. 3. 2019, č. j. „X“, o invalidním důchodu, kterým byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 23. 1. 2019, č. j. „X“, jímž žalovaná žalobci zamítla žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 16. 1. 2019 není žalobce invalidní, jelikož z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 20 % a podle posudku České správy sociálního zabezpečení ze dne 19. 3. 2019 poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 25 % a nesplňuje tak podmínku minimálního poklesu pracovní schopnosti o 35%, aby mu mohl být přiznán invalidní důchod alespoň prvního stupně.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě namítal, že mu v roce 2017 byla diagnostikována rakovina tlustého střeva, přičemž podstoupil operaci a ozařování. Nyní žalobce neudrží stolicí. V pracovní neschopnosti byl zhruba 2 měsíce a poté čerpal dovolenou, neboť měl strach, že by v důsledku dlouhodobé pracovní neschopnosti přišel o zaměstnání, proto i s velkými obtížemi chodí do zaměstnání, ačkoliv je to pro něj děsivé a ponižující, neboť v zaměstnání není možnost se osprchovat. Vzhledem k finanční situaci v rodině si nemůže dovolit jít opět marodit, jelikož jeho manželka je onkologický pacient, léčí se na psychiatrii a péče o žalobce je pro ni, s ohledem na její zdravotní stav, velmi unavující.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná ve svém písemném vyjádření k podané žalobě uvedla, že při určování poklesu pracovní schopnosti vycházela ze zdravotního stavu žalobce, přičemž napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě lékařského posudku vypracovaného dne 19. 3. 2019 pro účely řízení o námitkách, kdy lékařka dospěla k závěru, že rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého stavu žalobce představuje zdravotní postižení uvedené v kapitole II., oddílu A, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míra poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen vyhláška č. 359/2009 Sb.), pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 25 %, jež nebyla ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky č. 359/2009 Sb. zvýšena. S ohledem na námitky žalobce žalovaná závěrem navrhla provedení důkazu vypracování posudku příslušnou Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí.

Ústní jednání soudu

4. Při ústním jednání konaném dne 27. 1. 2020 žalobce uvedl, že na žalobě trvá a po provedení dokazování čtením posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 21. 11. 2019 uvedl, že jej považuje za úplný a objektivní, přičemž jen dokládá, že žaloba byla podána důvodně.
5. Pověřená pracovnice žalované pak při tomtéž ústním jednání před soudem odkázala na písemné vyjádření k žalobě a po provedení dokazování čtením posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 21. 11. 2019 uvedla, že rozhodnutí ve věci ponechává na úvaze soudu.

Posouzení věci soudem

6. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

„s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

7. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání dospěl soud k rozhodnutí, že žaloba byla podána důvodně.
8. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem, která při kontrolní lékařské prohlídce dne 16. 1. 2019 posoudila zdravotní stav žalobce a dospěla k závěru, že žalobce není invalidní dle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, vzhledem k postižení uvedenému v kapitole II. - onkologie, oddělení A – zhoubné novotvary, položce 1b – lehké postižení, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., poklesla jeho pracovní schopnost o 20% ze zde uvedeného procentního rozmezí 15% - 25%, s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 odst. 1 citované vyhlášky nemění. Na základě tohoto posudku žalovaná vydala dne 23. 1. 2019 výše citované rozhodnutí, jímž byla žalobci zamítnuta žádost o invalidní důchod. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, v nichž uvedl, že v říjnu 2017 mu byla diagnostikována rakovina tlustého střeva, po mnoha vyšetřeních a ozárkách následovala operace, při níž byla zavedena ileostomie na 4 měsíce. Pak absolvoval 2 řady chemoterapií, následovalo zanoření stomie. Po operaci bylo vše v pořádku a při kontrole 24. 10. 2018 mu bylo řečeno, že již nemusí držet bezezbytkovou dietu, což udělal a tím začaly jeho potíže. Přestože dodržuje vše, co má nařízené, není schopen ovládat odchod stolice, musí se zdržovat v dosahu toalety, což je pro něho ponižující a depresivní. Pracuje jako údržbář a když jde někde na opravu a cestou se mu stane nehoda, je to ponižující. Nosí sice vložky, které si financuje sám, ale to jeho situaci neřeší. Žalobce má dále bolesti v bederní páteři, byl uznán osobou zdravotně znevýhodněnou a na doporučení lékařky změnil zaměstnání.
9. Dále soud z obsahu správního spisu zjistil, že žalovaná si v rámci řízení o námitkách vyhotovila nový posudek o invaliditě ze dne 19. 3. 2019, který vypracovala příslušná posudková lékařka oddělení námitkové a odvolací agendy žalované. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a dospěla ke shodnému k závěru, že u žalobce rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole II. - onkologie, oddělení A – zhoubné novotvary, položce 1b) – lehké postižení, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na 25% ze zde uvedeného procentního rozmezí 15% - 20%, s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 odst. 1 citované vyhlášky nemění. Na základě tohoto nového posudku bylo dne 25. 3. 2019 vydáno žalobou napadené rozhodnutí, kterým bylo potvrzeno prvoinstanční rozhodnutí ze dne 23. 1. 2019.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

10. Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. V souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně a nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
11. Dle ust. § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění se pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
12. V odstavci 5 citovaného ustanovení je dále stanoveno, že za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí. V souladu s odstavcem 6 citovaného ustanovení se za stabilizovaný zdravotní stav považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení. Dle odstavce 7 je pojištěnec adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyl, popřípadě znovu nabyl schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.
13. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vždy určuje v celých číslech s tím, že procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity.
14. V projednávané věci tedy bylo žalobou napadeným rozhodnutím rozhodnuto o tom, že žalovaná zamítla žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu s odůvodněním, že z důvodu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu mu poklesla jeho pracovní schopnost o 25%, zatímco pro vznik invalidity prvního stupně je nutný pokles minimálně o 35%.
15. Jedním z předpokladů pro vznik a trvání nároku na invalidní důchod je tedy existence invalidity pojištěnce ve smyslu ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jak vyplývá z ust. § 38 téhož zákona. Bylo proto třeba zjistit, zda žalobce nadále splňoval ke dni vydání napadeného rozhodnutí podmínky invalidity ve třetím stupni, tj. zda u něho nastal pokles pracovní schopnosti nejméně o 35%. V této souvislosti soud poznamenává, že Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

v daném případě nebylo mezi účastníky řízení žádného sporu o tom, že by žalobce nezískal potřebnou dobu pojištění, což je druhý předpoklad pro vznik a trvání nároku na invalidní důchod, jak vyplývá z ust. § 38 zákona o důchodovém pojištění, a proto soud již bez dalšího vycházel ze skutečnosti, že žalobce získal potřebnou dobu pojištění.

16. Již výše bylo zmíněno, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno závěrem posudkové lékařky oddělení námitkové a odvolací agendy žalované, která učinila závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobce a datu, kdy došlo k této skutečnosti. Soud se s tímto závěrem lékařky nespokojil, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity určitého stupně především závisí, vyžádal si proto v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „komise“), která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobce, dále také posoudila pokles jeho pracovní schopnosti a také trvání jeho případné invalidity včetně jakého stupně.
17. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 21. 11. 2019. Žalobce byl jednání komise přítomen a přímo při jednání komise byl vyšetřen odborným lékařem - internistou. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení obvodní zdravotní dokumentace lékařky MUDr. F., spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Most a spisové dokumentace námitkového řízení ČSSZ v Ústí nad Labem, pak komise dospěla k závěru, že k datu napadeného rozhodnutí žalobce byl invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění zákona č. 306/2008 Sb., přičemž šlo o invaliditu prvního stupně.
18. Komise konstatovala, že u žalobce se jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je adenocarcinom recta se st. p. radioterapii od 1/2018 a následném st. p. robotické resekci tumoru recta s kolorektální anasomosou a protektivní ileostomií 26. 4. 2018, st. p. CHT a st. p. zanoření stomie dne 23. 8. 2018 s přetrvávajícím samovolným únikem stolice při nutkání.
19. Komise pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti u žalobce posoudila dle kapitoly II. – onkologie, položka A – zhoubné novotvary, písm. d) – lehké postižení vyhl. č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti ve výši 15-25%. Komise stanovila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce při horní hranici procentního rozmezí, tj. ve výši 25 %, a současně komise konstatovala, že vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu (vleklé vertebrogenní potíže) tuto míru podle ust. § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Zvyšuje ještě o 10 %, a proto celková míra poklesu pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí, tj. ke dni 25. 3. 2019, činila 35 %.
20. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem jednala v řádném složení, že posudek ze dne 21. 11. 2019, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

odborných lékařských nálezů. Žalobce byl přítomen při jednání komise a byl přešetřen odborným lékařem – internistou.

21. Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom dospěli ke shodnému závěru jako posudková lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem a posudková lékařka oddělení námitkové a odvolací agendy žalované ohledně dominujícího zdravotního postižení, které totožně zařadili do kapitoly II, odd. A, položky 1b vyhlášky č. 359/2009 Sb. Co se však týká míry poklesu pracovní schopnosti žalobce, MUDr. I. H., posudková lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem tuto stanovila pouze 20 %, která se dle jejího názoru podle ust. § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb. nemění. MUDr. D. H. lékařka oddělení námitkové a odvolací agendy žalované pak stanovila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce 25 %, která se dle jejího názoru podle ust. § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb. nemění. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem stanovila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce ve výši 25 % (s tím, že komise přihlížela i ke kolonoskopickému pooperačnímu nálezu o neovladatelné urgenci se samovolným únikem stolice téměř denně), kterou vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu žalobce (vleklé problémy s páteří) podle ust. § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb. komise zvýšila ještě o 10% a celkově tak byla komisí stanovena míra poklesu pracovní schopnosti žalobce ve výši 35 %.
22. Soud se ztotožnil s posudkovým závěrem komise, neboť tyto závěry soud vyhodnotil jako komplexní a zevrubně zdůvodněné, a proto za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek posudkové komise či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobce. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznikli ani žalovaná ani samotný žalobce poté, co byli seznámeny s posudkovým závěrem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003–50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003–48 či ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 Ads 143/2008–92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).
23. S ohledem na vše, co bylo uvedeno shora, dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalovaná při svém rozhodování vycházela z neúplně zjištěného skutkového stavu. Soud proto napadené rozhodnutí pro vadu řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. podle ust. § 78 odst. 1, odst. 4 s. ř. s. výrokem I. rozsudku zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. S ohledem na to, že stejnou vadou jako napadené rozhodnutí, je zatíženo i prvostupňové rozhodnutí, a to výše citované rozhodnutí žalované ze dne 23. 1. 2019, přistoupil soud i k jeho zrušení podle ust. § 78 odst. 3 s. ř. s., rovněž z důvodu uvedeného v ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. přitom platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem soudu vysloveným v daném zrušujícím soudním rozhodnutí. Bude proto na žalované, aby znovu o nároku žalobce rozhodla, přičemž bude vycházet z toho, že žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí byl invalidní v rozsahu prvního stupně invalidity.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

24. Žalobce měl v projednávané věci plný úspěch, avšak nároku na náhradu nákladů řízení se výslovně vzdal, a proto soud výrokem II. rozsudku v intencích ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. žádnému z účastníků nepřiznal nárok na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 27. ledna 2020

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r .
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.